

Research Paper

An Analysis of Key Issues and Challenges in Financing Social Innovation

Seyede Sedigheh Jalalpour¹, *Zohreh Karimmian¹

1. Assistant Professor, Department of Technology Management, Faculty of Management and Accounting, Islamic Azad University, Tehran South Branch, Tehran, Iran.

Citation: Jalalpour.S, Karimmian.Z, (2025). [An Analysis of Key Issues and Challenges in Financing Social Innovation (Persian)]. *Journal of Governance knowledge*, 03(07), 90-113. <https://doi.org/10.22034/jokog.2025.497310.1042>

 <https://doi.org/10.22034/jokog.2025.497310.1042>

Received: 01 Jan 2025

Revised: 01 Jun 2025

Accepted: 01 Jul 2025

Available Online: 21 Sep 2025

Keywords:

Social Innovation, Financing, Meta-synthesis, Scientometrics

ABSTRACT

Social innovation is recognized as a key approach to solving social and economic issues, capable of creating positive and sustainable impacts in society. However, financing such innovations consistently faces challenges that can affect their implementation and sustainability. Specifically, measuring the actual impact of social innovations and allocating diverse resources to them can be complex due to the multidimensional and indirect nature of their outcomes. This makes it difficult to demonstrate the true value of these projects to stakeholders and investors. This article explores key issues and challenges in financing social innovation using meta-synthesis and scientometric approaches. In this study, data extracted and analyzed from 34 reputable articles, collected from the Web of Science database, identified four main categories regarding the financing of social innovation: the role of key actors such as governments and private companies, financing mechanisms such as outcome-based investments and government grants, challenges of evaluation and feasibility, and strategies for developing local innovations and scalability.

* Corresponding Author:

Zohreh Karimmian

Address: Department of Technology Management, Faculty of Management and Accounting, Islamic Azad University, Tehran South Branch, Tehran, Iran.

E-mail: Zohreh.karimmian@iaou.ac.ir

مقاله پژوهشی

تحلیلی بر موضوعات و چالش‌های کلیدی در تأمین مالی نوآوری اجتماعی

سیده صدیقه جلال‌پور^۱، * زهره کریم‌میان^۱

۱. استادیار، گروه مدیریت فناوری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، تهران، ایران.

چکیده

نوآوری اجتماعی به عنوان یک رویکرد کلیدی در حل مسائل اجتماعی و اقتصادی شناخته شده است که می‌تواند تأثیرات مثبت و پایداری را در جامعه ایجاد کند. با این حال، تأمین مالی این نوع نوآوری‌ها همواره با چالش‌هایی مواجه است که می‌تواند بر پیاده‌سازی و پایداری آن‌ها تأثیر بگذارد. به طور خاص سنجش تأثیر واقعی نوآوری‌های اجتماعی و تخصیص منابع مختلف به آن‌ها می‌تواند به دلیل ماهیت چندبعدی و غیرمستقیم نتایج آن‌ها پیچیده باشد. این امر باعث می‌شود که اثبات ارزش واقعی این پروژه‌ها به ذی‌نفعان و سرمایه‌گذاران دشوار شود. مقاله حاضر به بررسی موضوعات و چالش‌های کلیدی تأمین مالی نوآوری اجتماعی با استفاده از رویکردهای فراترکیب و علم سنجی می‌پردازد. در این تحقیق، با استخراج و تحلیل داده‌ها از ۳۴ مقاله معتبر، که از پایگاه داده‌ی Web of Science جمع‌آوری شده‌اند، چهار دسته مقوله اصلی در مورد تأمین مالی نوآوری اجتماعی شناسایی شد: نقش بازیگران کلیدی مانند دولت‌ها و شرکت‌های خصوصی، مکانیزم‌های تأمین مالی مانند سرمایه‌گذاری‌های مبتنی بر نتیجه و گزینش‌های دولتی، چالش‌های ارزیابی و قابلیت اجرایی، و استراتژی‌های توسعه‌ی نوآوری‌های محلی و مقیاس‌پذیری.

تاریخ دریافت: ۱۲ دی ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری: ۱۱ خرداد ۱۴۰۴

تاریخ پذیرش: ۱۰ تیر ۱۴۰۴

تاریخ انتشار: ۳۰ شهریور ۱۴۰۴

کلیدواژه‌ها:

نوآوری اجتماعی،
تأمین مالی،
فراترکیب، علم سنجی

* نویسنده مسئول:

زهره کریم‌میان

نشانی: گروه مدیریت فناوری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، تهران، ایران.

رایانامه: Zohreh.karimmian@iau.ac.ir

مقدمه

باشد (Mayor, Toxopeus, McQuaid, Croci, & Lucchitta, Reddy, & Schanté, 2021). مطالعات بین‌المللی نشان می‌دهند که کشورهای موفق با ایجاد زیرساخت‌های حمایتی و تسهیل همکاری‌های بین‌بخشی (به عنوان مثال صندوق نوآوری اجتماعی آمریکا)، توانسته‌اند به پیشرفت‌های چشمگیری در حوزه نوآوری اجتماعی دست یابند. در ایران، علی‌رغم پتانسیل‌های بالقوه، چالش‌های ساختاری و محدودیت‌های منابع مالی همچنان به عنوان موانع اصلی توسعه نوآوری اجتماعی مطرح هستند. لذا ضرورت دارد تا با نگاهی راهبردی، به بازطراحی مدل‌های تأمین مالی و ایجاد سازوکارهای تشویقی برای نوآوران اجتماعی پرداخته شود. گام اول در این امر، تدوین چارچوبی کلی برای تأمین مالی نوآوری اجتماعی مبتنی بر ادبیات نظری و تجارب بین‌المللی است که در گام بعدی با اقتضائات ایران بومی سازی شود. این مقاله بر گام اول مورد اشاره متمرکز است. بنابراین، هدف اصلی این مطالعه، واکاوی دقیق ابعاد مختلف تأمین مالی در نوآوری اجتماعی و ارائه چارچوبی در این خصوص است. در این راستا، پژوهش حاضر بر آن است تا با استفاده از مرور سیستماتیک مطالعات موجود با روش فراترکیب و هم‌چنین تحلیل علم‌سنجی، تصویری جامع از چالش‌ها، فرصت‌ها و راهکارهای پیش‌رو در حوزه تأمین مالی نوآوری اجتماعی ارائه دهد.

ادبیات نظری و پیشینه

نوآوری اجتماعی

نوآوری اجتماعی از مباحث نوظهوری است که با توسعه رویکردهای جدید به دنبال مقابله با چالش‌های اجتماعی با مشارکت دادن هر چه بیشتر مردم در حل چالش‌های جدید اجتماعی همچون

نوآوری اجتماعی به عنوان یک رویکرد نوین در حل مسائل اجتماعی و اقتصادی، توجه بسیاری را به خود جلب کرده است. به صورت کلی نوآوری اجتماعی هم برای افشار مختلف جامعه مفید است و هم توانایی آن‌ها را برای اقدام و عمل ارتقا می‌دهد (Ezzati, Arasteh-Pour, Ahmadi, Pishvaei, & Parsa-Nejad, 2023). نوآوری اجتماعی به منظور ایجاد راه‌حل‌های پایدار برای مشکلات اجتماعی، نیازمند یک چهارچوب متقارن از تأمین مالی و حمایت‌های اجتماعی است (Popov, Veretennikova, & Safronova, 2020). این نوآوری می‌تواند در بخش‌های مختلفی از جمله بهداشت، آموزش و محیط زیست به کار گرفته شود. با این حال، یکی از چالش‌های اصلی در پیاده‌سازی نوآوری‌های اجتماعی، تأمین منابع مالی مناسب است. با توجه به اهمیت موضوع تأمین مالی در نوآوری اجتماعی، درک جامع منابع و مکانیزم‌های حمایتی از اهمیت بسزایی برخوردار است (Kołodziej-Hajdo, 2019). پیچیدگی‌های موجود در تأمین مالی نوآوری‌های اجتماعی نشان می‌دهد که صرفاً تمرکز بر منابع مالی کافی نیست، بلکه نیازمند رویکردی چندبعدی و راهبردی هستیم. مطالعات نشان می‌دهند که موفقیت نوآوری اجتماعی به تعامل و همکاری میان بازیگران مختلف از جمله دولت، بخش خصوصی، سازمان‌های غیردولتی و جامعه مدنی بستگی دارد. از سوی دیگر، محدودیت‌های منابع مالی و پیچیدگی‌های ارزیابی تأثیر اجتماعی، چالش‌های اساسی پیش‌روی نوآوری اجتماعی محسوب می‌شوند. در این راستا، شناسایی مدل‌های نوین تأمین مالی و ابزارهای حمایتی می‌تواند راهگشای توسعه و مقیاس‌پذیری نوآوری‌های اجتماعی

گونگون، توزیع کنندگان راهبردی و خرده فروشان وجود دارند. این گزارش از آنها به عنوان مصرف کنندگانی ارزشمند، کارآفرینانی انعطاف پذیر و خلاق، تولیدکنندگان، شرکای تجاری و نوآوران یاد می نماید (Khorasan Chi, Imanipour, Arasti, & Sajjadi, 2022). که این امر نشان دهنده میزان اهمیت نوآوری و بازیگران درگیر در مقوله نوآوری می باشد. به طور کلی، نوآوری اجتماعی به عنوان پلی بین ظرفیت‌های محلی و چالش‌های جهانی عمل می‌کند و در جستجوی شیوه‌هایی جدید برای ایجاد تغییرات پایدار است (Ayob, Teasdale, & Fagan, 2016, Dawson & Daniel, 2010).

تامین مالی نوآوری اجتماعی

تأمین مالی در نوآوری اجتماعی نقشی کلیدی در حمایت و گسترش پروژه‌های نوآوری اجتماعی دارد و شامل مدل‌های مختلفی می‌شود. به عنوان نمونه، صندوق نوآوری اجتماعی که توسط دولت اسکاتلند و صندوق اجتماعی اروپا تأمین مالی می‌شود، از مدل «سرمایه‌گذاری عمومی» برای پشتیبانی از سازمان‌های نوآور اجتماعی استفاده می‌کند. به منظور ارزیابی این حمایت‌ها، مطالعه‌ای روی شرکت هوی سند کامیونتی اینترست انجام شده که نشان داده تأمین مالی از صندوق نوآوری اجتماعی اگرچه در کوتاه‌مدت در گسترش مداخلات تأثیر به سزایی داشته، اما در بلندمدت موجب تضمین روابط پایدار نشده است. یافته‌های این پژوهش بر ضرورت تحقیق بیشتر درباره پیامدهای بلندمدت برنامه‌های سرمایه‌گذاری عمومی و لزوم ارزیابی منسجم صندوق نوآوری اجتماعی؛ تأکید می‌کنند (Vanderhoven, Steiner, Teasdale, & Caló, 2020).

یکی از ابزارهای مؤثر در بهینه کردن تأمین مالی نوآوری‌های اجتماعی، استفاده از مدل‌های ریاضی

مسائل زیست محیطی، جمعیت شناختی و برخی مسائل اقتصادی و اجتماعی است (Ezzati Arasteh-Pour, Ahmadi, Pishvaei, & Parsa-Nejad, 2023). این مفهوم در چارچوب یک دیدگاه میان‌رشته‌ای تعریف می‌شود که به ترکیب دارایی‌های موجود اجتماعی و فناوری برای ایجاد راه‌حل‌های نوآورانه می‌پردازد (Manzini, 2014). مختاری در تعریفی نقادانه و فلسفی از نوآوری اجتماعی باز هم در نهایت تأکید می‌کند که نوآوری اجتماعی حتماً وابسته به نقش فعال انسان‌ها دارد و در این فرایند افراد هستند که برای پاسخگویی به ملاحظات انسانی - اجتماعی خاص در طی فرایندی از پایین به بالا و در لوای قوانین علوم اجتماعی - رفتاری به نیازهای جامعه پاسخ می‌دهند (Mokhtari, 2023). مطالعات دیگر نشان می‌دهند که نوآوری اجتماعی از طریق فرآیندهای همکاری و تقویت شبکه‌های اجتماعی، می‌تواند به بازتعریف روابط اجتماعی و تغییرات ساختاری مثبت در جوامع منجر شود (Galego, Moulaert, Brans, & Santinha, 2021, Vandergeest, & Breznitz, 2015).

در واقع در یک نگاه نو می‌توان بیان کرد که مسائل و مشکلات اجتماعی منبعی برای کسب منفعت اقتصادی برای کسب و کارها به شمار می‌روند و اینگونه کسب و کارها علاوه بر رشد و سودآوری به حل مشکلات اجتماعی خواهند پرداخت. این رویکرد بر ضرورت ترکیب نوآوری اجتماعی با اهداف توسعه پایدار تأکید دارد و نقش نوآوری را در تقویت عدالت اجتماعی و پایداری محیطی برجسته می‌سازد (Tracey & Stott, 2017, Pol & Ville, 2009). بر اساس گزارش سازمان بین‌المللی مالی در سال ۲۰۱۸، امروزه حدود ۴ میلیارد نفر در پایه هرم به عنوان مشتریان، تأمین کنندگان

کاهش ریسک‌ها و پیشبرد نوآوری اتخاذ کند. این رویکرد به دنبال افزایش تأثیر تأمین مالی اجتماعی در مراحل مختلف فرایند نوآوری است (2012, Geobey, Westley, & Weber). در این میان، بنیادها و واسطه‌ها نیز می‌توانند نقشی اساسی در نوآوری اجتماعی داشته باشند. مطالعه‌ای روی استراتژی سرمایه‌گذاری بشردوستانه یک بنیاد کانادایی نشان داد که موفقیت فرایندهای نوآوری اجتماعی زمانی رخ می‌دهد که واسطه‌ها دارای منابع داخلی کافی باشند و بتوانند بر تغییر عناصر کلان‌مقیاس تمرکز کنند. این یافته‌ها اهمیت هماهنگی، ایجاد فرصت‌های یادگیری، و نقش سازمان‌های واسطه در مقیاس‌های مختلف را برجسته می‌کند (2012, Moore, Westley, & Brodhead). در نهایت، تصمیم‌گیری‌های مرتبط با حکمرانی و تأمین مالی تأثیر مستقیمی بر شکل‌گیری و رشد پروژه‌های نوآوری اجتماعی دارد. یک مطالعه کیفی روی پنج پروژه نوآوری اجتماعی نشان داد که اشکال جدید حکمرانی و تأمین مالی، محرک ظهور پروژه‌های نوآوری اجتماعی هستند. این مطالعه همچنین بر اهمیت فرایندهای تصمیم‌گیری در بهبود ارزش‌آفرینی اجتماعی تأکید می‌کند (2020, Martins, Braga, Braga, & Ferreira). در مقاله دیگری، برنامه‌های تأمین مالی عمومی که هدف آن‌ها تأمین بودجه برای راه‌حل‌های فناوری نوآورانه است، از منظر اثربخشی و کارایی مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند. یافته‌ها نشان می‌دهند که کارایی این برنامه‌ها به سرمایه‌انسانی تیم‌های پروژه بستگی دارد؛ به طوری که هرچه پیشینه آکادمیک و توانایی‌های فنی اعضای تیم قوی‌تر باشد، پروژه‌ها در توسعه فناوری خود موفق‌تر عمل می‌کنند. این نتایج تأکید می‌کنند که سیاست‌های عمومی مرتبط با نوآوری باید تمرکز خود را بر ارائه زیرساخت‌های فناوری و تقویت سرمایه‌انسانی معطوف کنند تا

است. جعبه‌ابزار پیشنهادی در این حوزه شامل الگوریتم خطی، ماتریس مک‌کینزی تطبیق‌یافته برای ارزیابی پروژه‌ها و ابزارهای اقتصادی مشارکتی برای تأمین منابع است. این رویکرد با ارزیابی جذابیت و رقابت‌پذیری پروژه‌های اجتماعی، و همچنین در نظر گرفتن محیط نهادی، به توسعه استراتژی‌های تأمین منابع کمک می‌کند. اثربخشی این ابزار از طریق ارزیابی ۱۰ پروژه در منطقه اورال به اثبات رسیده است (Popov, Veretennikova, & Safronova, 2020). ارزیابی و توانمندسازی بخش جدایی‌ناپذیری از نوآوری اجتماعی محسوب می‌شود. صندوق نوآوری اجتماعی (SIF)، به‌عنوان برنامه‌ای تحت نظارت سازمان ملی خدمات اجتماعی ایالات متحده آمریکا، طراحی شده است تا در مداخلات نوآور سرمایه‌گذاری کرده و از ارزیابی‌های دقیق برای سنجش اثربخشی حمایت کند. برنامه کمک فنی ارزیابی این صندوق نقش مهمی در موفقیت آن داشته و ظرفیت شرکای اجرایی را برای اجرای ارزیابی‌های دقیق ارتقا داده است. همچنین، شواهد ارزشمندی را برای استفاده عملی فراهم کرده و درس‌هایی مهم برای دیگر سازمان‌ها و ابتکارات ارائه می‌دهد (Zandniapour & Hyde, 2020, Zandniapour & Deterding, 2018). تأمین مالی اجتماعی به‌عنوان یک راهبردی دیگر، در جستجوی اهداف مرتبط با نوآوری‌های اجتماعی و دستیابی به بازده مالی است، اما با چالش‌هایی همچون تعیین مرزها، تلفیق ارزش‌های متنوع و واکنش سریع و انعطاف‌پذیر جوامع مواجه است. مفهوم «سرمایه‌گذاری تأثیرگذار توسعه‌ای» به عنوان یک استراتژی برای مدیریت ریسک و ایجاد دانش جدید در زمینه سیستم‌های پیچیده شناخته می‌شود. به عبارت دیگر، این نوع سرمایه‌گذاری تلاش می‌کند تا با توجه به پیچیدگی‌های موجود، بهترین تصمیمات را برای

سازمان‌ها همکاری نمایند. یک ارزیابی ملی نشان داده است که ظرفیت سازمانی دریافت‌کنندگان کمک‌های SIF به‌طور قابل توجهی بهبود یافته و مدل همکاری عمومی-خصوصی در این زمینه اثربخش بوده است (Zhang, Griffith, Pershing, Sun, 2017). در جدول ۱ جمع‌بندی مختصری از محورهای اصلی مورد اشاره در ادبیات جمع‌بندی شده‌اند.

همانطور که مشخص است، هرکی از مقالات بر تعداد اندکی از ابعاد متمرکز هستند و چارچوب جامعی در این خصوص وجود ندارد. بعلاوه مرور نظام مند ادبیات با پروتکل‌های موجود در روش فراترکیب

از پروژه‌های با پتانسیل بالا حمایت بهتری صورت گیرد (Câmara, Buarque, Pinto, Ribeiro, 2022). همانطور که ذکر شد صندوق نوآوری اجتماعی در آمریکا (صندوق SIF)، به‌عنوان یک نهاد مبتنی بر همکاری‌های عمومی-خصوصی، در حمایت از برنامه‌های اجتماعی با هدف توسعه جوانان، ایجاد فرصت‌های اقتصادی و تضمین آینده‌ای سالم فعالیت می‌کند. این برنامه بر تقویت ظرفیت سازمان‌های غیرانتفاعی متمرکز است تا آن‌ها بتوانند به شکل مؤثرتری دریافت‌کنندگان کمک‌ها را انتخاب و پشتیبانی کنند، ارزیابی‌های دقیقی انجام دهند، مقیاس پروژه‌های خود را گسترش دهند و با سایر

جدول ۱. جمع‌بندی محورهای اصلی مورد اشاره در ادبیات

مقاله (Zhang, Griffith, Pershing, Sun, 2017), Malakoff, Marsland, Peters, & Field	مقاله (Câmara, Buarque, Pinto, 2022), Ribeiro, & Soares	مقاله (Martins, Braga, Braga, & 2020), Ferreira	مقاله (Moore, Westley, & Brodhead, 2012)	مقاله (Geobey, Westley, & Weber, 2012)	مقاله (Zandniapour & Hyde, 2020)	مقاله (Vanderhoven, Steiner, 2020), Teasdale, & Caló	مقاله (Popov, Veretennikova & Safronova, 2020)	ابعاد نوآوری اجتماعی
	*					*	*	مدل‌ها و استراتژی‌های تأمین مالی
*		*			*			فرآیندها و ابزارهای ارزیابی
				*				تأمین مالی اجتماعی و سرمایه‌گذاری مبتنی بر تاثیر
*		*	*					نقش نهادها، واسطه‌ها و حکمرانی

مطالعه خارج شدند و در نهایت کدگذاری از ۱۲ مقاله صورت پذیرفت. تحلیل داده‌ها بر اساس روش فراترکیب نوبلیت و هیر (۱۹۸۸) در سه مرحله اصلی انجام پذیرفت (Noblit, 1988: ۱). استخراج مستقیم یافته‌ها و مضامین از مطالعات منفرد، (۲) تفسیر و ترکیب مضامین میان مطالعات برای شناسایی الگوها و (۳) طراحی چارچوبی نوین و جامع برای تامین مالی نوآوری اجتماعی. در فرآیند کدگذاری، توجه ویژه‌ای به مضامینی چون ابزارهای مختلف، نهادهای مختلف، و ارزیابی و اعتبارسنجی میدول گردید. همچنین از روش مقایسه مداوم برای مقایسه تکراری مضامین در سراسر مطالعات استفاده شد. برای افزایش روایی پژوهش، از رویکرد مثلث‌سازی بهره گرفته شد و جهت تضمین دقت و اعتمادپذیری، چارچوب PRISMA برای انتخاب نظام‌مند مقالات مورد استفاده قرار گرفته است. این چارچوب فرآیند مرور ادبیات را در چهار مرحله کلیدی هدایت می‌کند: شناسایی (Identification)، غربالگری (Screening)، ارزیابی صلاحیت (Eligibility) و گنجاندن نهایی (Inclusion). در مرحله نخست، با استفاده از راهبرد جستجوی ساختارمند در پایگاه Web of Science، تعداد ۳۴ مقاله مرتبط با کلیدواژه‌های "social innovation" و "or *fund* financ*" در عنوان مقاله استخراج گردید (مرحله شناسایی). سپس با حذف موارد تکراری و اعمال فیلترهای محتوایی بر اساس چکیده و کلیدواژه‌ها، ۱۵ مقاله باقی ماند (مرحله غربالگری). در گام بعد، صلاحیت علمی و تناسب محتوایی مقالات به دقت مورد بررسی قرار گرفت و در نتیجه ۳ مقاله حذف شد (مرحله ارزیابی صلاحیت). نهایتاً، ۱۲ مقاله برای تحلیل عمیق کیفی و کدگذاری با استفاده از روش فراترکیب نوبلیت و هیر انتخاب گردید (مرحله گنجاندن).

کمک می‌کند این مقالات به بهترین شویبه گردآوری و جمع‌بندی شوند. این مقاله به دنبال آن است تا این چارچوب را ارائه نماید. از سوی دیگر، علاوه بر مرور کمی مقالات، مجموعه مقالات منتخب مورد تحلیل کمی نیز قرار می‌گیرند تا درک بهتری از ابعاد مختلف این چارچوب، به دست آید.

روش تحقیق

پژوهش حاضر از رویکرد فراترکیب برای واکاوی عمیق و یکپارچه‌سازی دانش موجود درباره ابعاد مختلف تامین مالی در نوآوری اجتماعی بهره برده است. انتخاب روش فراترکیب بر مبنای قابلیت آن در استخراج و ترکیب بینش‌های گوناگون از مطالعات مختلف صورت پذیرفته است. این روش امکان خلق چارچوب‌های مفهومی فراگیر را میسر می‌سازد که از محدوده مطالعات جداگانه فراتر می‌رود و کاملاً با هدف اصلی پژوهش در راستای کشف الگوهای پیچیده و ارائه مفاهیم نظری همسو است. جستجوی نظام‌مند در پایگاه معتبر Web of Science، با توجه به پوشش گسترده آن در نمایه‌سازی مقالات با کیفیت، برای شناسایی آثار علمی در بازه زمانی ۱۹۸۰ تا ۲۰۲۴ انجام گردید. راهبرد جستجو با عبارت $TI = ((\text{"social innovation"}) \text{ AND } TI = ((\text{fund*}) \text{ or } \text{financ*}))$ در عنوان صورت پذیرفت. در مرحله نخست، ۳۴ مقاله شناسایی شدند. در ادامه دو نوع تحلیل کیفی و کمی روی این داده‌ها انجام شد. برای تحلیل کمی، ابتدا هم ۳۴ مقاله وارد فرایند تحلیل علم‌سنجی با پکیج بیلیومتریکس در نرم افزار R شدند و مورد تحلیل قرار گرفتند. برای تحلیل کیفی نیز پس از غربالگری و حذف موارد تکراری و اعمال فیلترهای محتوایی بر پایه چکیده‌ها و کلیدواژه‌ها، ۱۵ مقاله برای تحلیل عمیق انتخاب شدند. پس از بررسی دقیق متون، ۳ مقاله از دایره

شکل ۱. اطلاعات کلی مستخرج از تحلیل کمی موضوع پژوهش

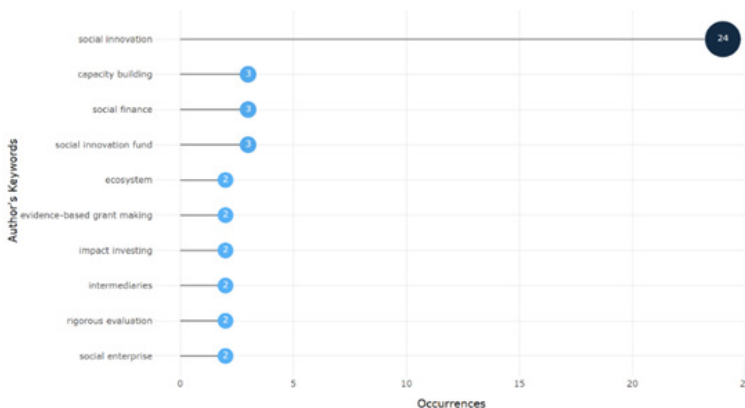
تحقیقاتی افزایش یافته است (Bornmann, 2021). نرخ رشد کمتر (مثلاً زیر ۳٪) ممکن است به اشباع تحقیق در آن حوزه یا کاهش علاقه به آن اشاره کند (Mabe & Amin, 2001). این حوزه نرخ رشد ۱۰ درصدی دارد که نشان دهنده ی آن است که میزان توجه به این موضوع در جامعه علمی در حال افزایش است.

همانطور که ملاحظه می‌شود، واژه ظرفیت‌سازی بالاترین فراوانی را بعد از واژه نوآوری اجتماعی دارد که نشان دهنده اهمیت بالای این موضوع در تامین مالی نوآوری اجتماعی است. همچنین گرت مبتنی بر شواهد، سرمایه‌گذاری مبتنی بر اثرات و ارزیابی سختگیرانه در مراتب بعدی قرار دارد.

یافته‌های پژوهش و بحث پیرامون آن‌ها

بخش کمی

نرخ رشد مقالات نشان‌دهنده سرعت افزایش تولیدات علمی در یک حوزه خاص است و به‌طور معمول نشان‌دهنده افزایش علاقه‌مندی، سرمایه‌گذاری یا توجه به یک حوزه علمی خاص می‌باشد (2015, Bornmann & Mutz). این نرخ می‌تواند به‌عنوان شاخصی برای درک پویایی یک حوزه تحقیقاتی و چگونگی پاسخ جامعه علمی به چالش‌های جدید مورد استفاده قرار گیرد (Dhawan, Gupta, & Gupta, 2016). نرخ رشد بالا (مثلاً بالاتر از ۸٪) معمولاً نشان‌دهنده یک حوزه در حال شکوفایی است که در آن سرمایه‌گذاری مالی، تعداد محققان و امکانات

شکل ۲. فراوانی واژگان در تحلیل کمی موضوع پژوهش

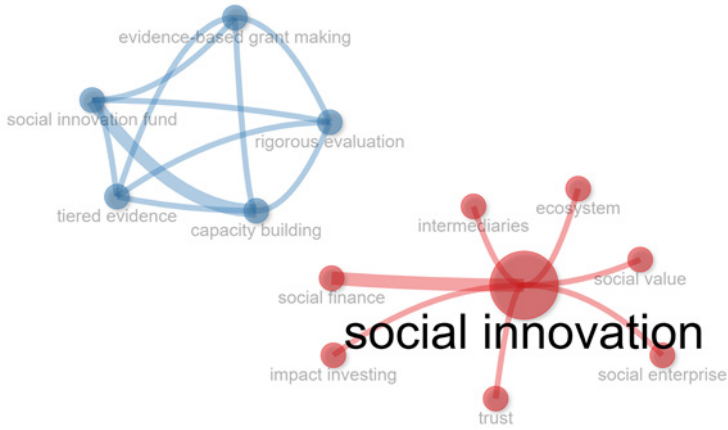
شکل ۳. ابر واژگان در تحلیل کمی موضوع پژوهش

موضوعات نوآوری اجتماعی که شامل واسطه‌ها، زیست بوم، سرمایه‌گذاری مبتنی بر اثرات، اعتماد و ارزش‌های اجتماعی است و خوشه دیگری که عمدتاً بر صندوق نوآوری اجتماعی، ایجاد ظرفیت، گرنت دادن مبتنی بر شواهد و ارزیابی سختگیرانه متمرکز است.

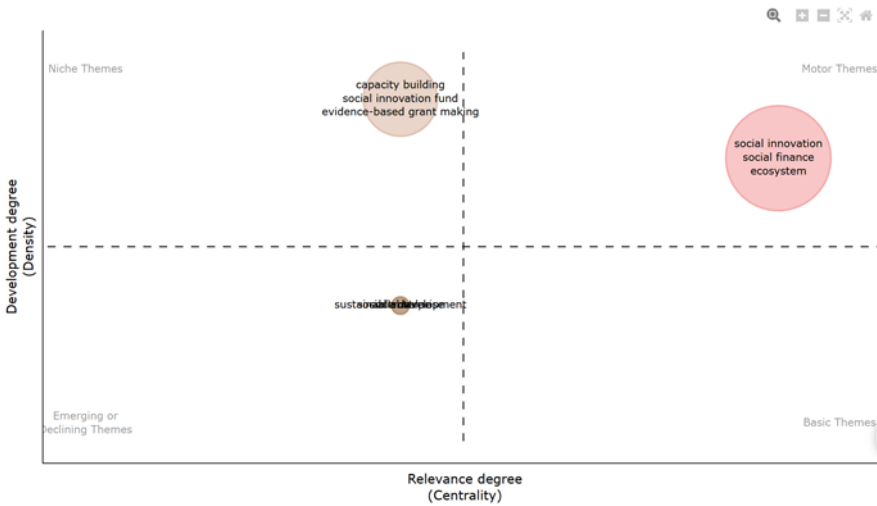
تحلیل موضوعی بر اساس شاخص‌های چگالی و محوریت، تم‌ها را به چهار دسته تقسیم می‌کند: تم‌های در حال افول که دیگر نقش مهمی در پیشرفت علم ندارند (Zhao & Wu, 2014). و تم‌های نوظهور که هنوز ارتباط عمیقی با شبکه علمی برقرار نکرده‌اند (Chun-lei & Lu, 2012). تم‌های موتور با چگالی و محوریت بالا، هسته اصلی توسعه یک حوزه علمی را تشکیل می‌دهند و شامل موضوعات پر کاربرد و مهم می‌شوند (Li, Han, Ko, Li, &, 2020). تم‌های پایه با محوریت بالا و چگالی پایین به عنوان زیرساخت‌های بنیادی حوزه فعالیت می‌کنند و تم‌های نیچ که بسیار تخصصی بوده و توسط گروه محدودی از پژوهشگران مطالعه می‌شوند (2012). تم‌های چارچوب تحلیلی به پژوهشگران امکان می‌دهد تا روندهای جاری و

نقشه‌های هم‌رخدادی واژگان ابزاری قدرتمند در حوزه علم‌سنجی برای تحلیل ساختار و تکامل حوزه‌های علمی هستند. این روش با تحلیل واژگان پرتکرار در مقالات و بررسی ارتباطات معنایی آن‌ها، نقشه‌ای از روابط مفهومی درون یک حوزه علمی ارائه می‌دهد (Rip & Courtial, 1984). همانطور که ملاحظه می‌شود، نقش واسطه‌ها، توسعه پایدار، اعتماد، بالا به پایین در برابر پایین به بالا و ارزش‌های اجتماعی نیز در اینجا علاوه بر واژگان اصلی بخش قبل پررنگ شده است. ارزش‌های اجتماعی، به عنوان یک عامل کلیدی تعیین کننده جریان سرمایه‌گذاری‌ها و همچنین دیدگاه اکوسیستمی به این حوزه و نقش نهادهایی نظیر بانک‌های تعاونی در این خصوص قابل توجه است. نقشه‌های هم‌رخدادی به‌طور مؤثری برای شناسایی ساختارهای معنایی و روندهای نوظهور در حوزه‌های علمی مانند علوم رایانه و داده‌کاوی به کار می‌روند و بینش‌هایی استراتژیک برای پژوهشگران فراهم می‌کنند (2015, Chang & Wang).

تحلیل شبکه هم‌رخدادی واژگان نشان دهنده ی خوشه نسبتاً مجزا است. یک خوشه نزدیک تر به

شکل ۴. نقشه هم رخدادی واژگان در تحلیل کمی موضوع پژوهش

شکل ۵. نقشه هم رخدادی واژگان در تحلیل کمی موضوع پژوهش

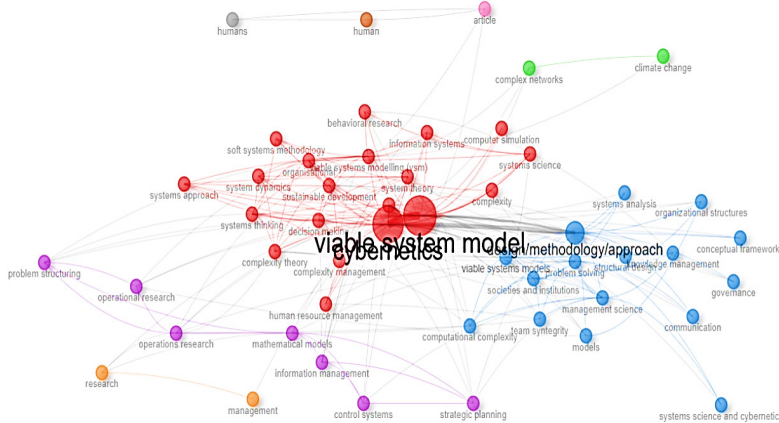

دنبال می‌شوند و بر اساس شکل در حال تبدیل به تم‌های موتور هستند، شامل ظرفیت‌سازی، صندوق‌های نوآوری اجتماعی و اعطای کم بر اساس شواهد هستند. در نهایت موضوعی که به تازگی در حال ورود به این حوزه است، توسعه پایدار و جایگاه آن در تصمیم‌های تأمین مالی نوآوری اجتماعی است.

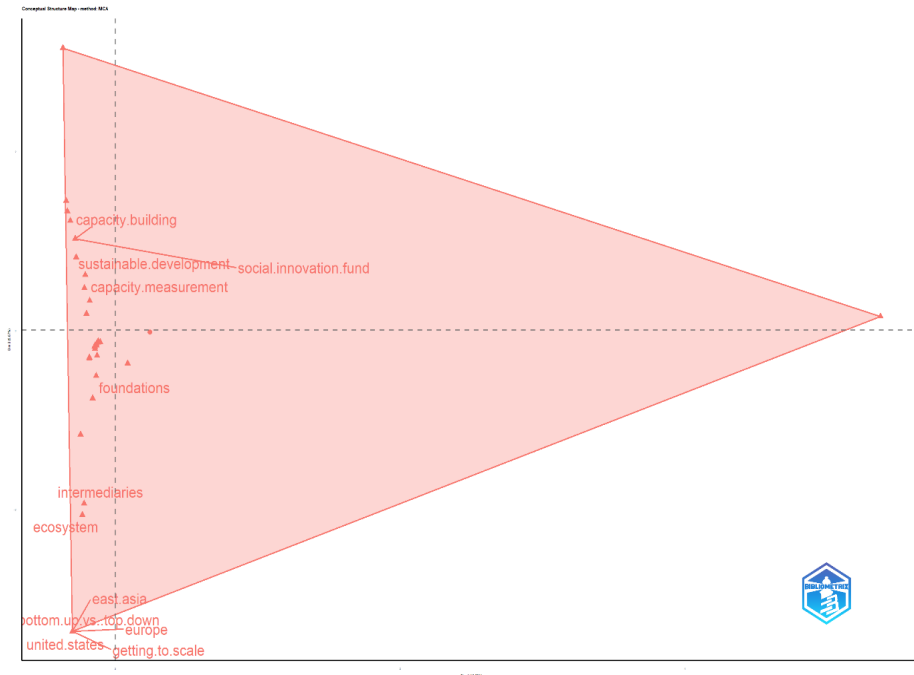
در ادامه خوشه‌ها تحلیل می‌شوند. خوشه قرمز: تمرکز این خوشه روی موضوعاتی مانند «سرمایه‌گذاری تأثیرگذار»، «مالیه اجتماعی»، «واسطه‌ها» و «مدل مبتنی بر نتیجه» است و بیانگر رویکردهای مالی است که مبتنی بر نتایج و اثرات هستند. خوشه سبز: به تعاملات درون سازمانی و شیوه‌هایی مانند «سهامداری کارکنان» و «مشارکت کارکنان» که می‌تواند اعتماد و مشروعیت را افزایش دهد، می‌پردازد. خوشه نارنجی: مفاهیمی چون «سرمایه» و «ارزش اجتماعی» را در بر

فرصت‌های پژوهشی نوظهور را شناسایی کرده و در تحقیقات خود به درستی جهت‌گیری کنند (2011, Cobo, López-Herrera, Herrera-Viedma, & Herrera).

همانطور که ملاحظه می‌شود هنوز این حوزه‌ی ادبیاتی یک مضمون پایه ندارد. بنابراین زیرساخت نظری تأمین مالی نوآوری اجتماعی هنوز شکل نگرفته است و این امر فرصت‌های متعدد پژوهشی در این حوزه را نشان می‌دهد. موضوعات موتور، که مسائل خیلی مهم حوزه تأمین مالی نوآوری اجتماعی را در بر دارند شامل اکوسیستم که رویکرد اصلی را نشان می‌دهد و مالیه اجتماعی که حوزه‌ی مطالعاتی در خصوص تأمین مالی با هدف دستیابی به نتایج اجتماعی مثبت، در کنار کسب بازده مالی است (Husson & Josse, 2014). موضوعات نیچ یا بسیار تخصصی که در حال حاضر توسط گروه محدودی

شکل ۶. خوشه بندی مفاهیم در تحلیل کمی موضوع پژوهش

شکل ۷. نقشه تحلیل تناظر چندگانه در تحلیل کمی موضوع پژوهش

محور بودن و نتیجه محور بودن را مورد تأکید قرار می‌دهد. خوشه سبز روشن: موضوعات مرتبط با «کار اجتماعی» و «پزشکی» را در بر می‌گیرد، که تأکید بر نقش نوآوری‌های اجتماعی در بهبود شرایط در این دو حوزه است.

در نهایت، از روش تحلیل تناظر چندگانه^۱ به‌عنوان ابزاری برای شناسایی ساختار مفهومی پنهان در میان واژگان پر تکرار استفاده شده است. این روش به ما کمک می‌کند تا در یک فضای دوبعدی، روابط میان مفاهیم کلیدی در مقالات بازتابی شده را شناسایی کنیم. در واقع، هدف این تحلیل کشف خوشه‌های معنایی و نظام طبقه‌بندی پنهان در ادبیات موجود

می‌گیرد (تمرکز بر ایجاد ارزش اجتماعی از طریق سرمایه‌گذاری). خوشه آبی: تأکید بر نوآوری‌های دیجیتال در حوزه نوآوری آموزشی و توسعه پایدار دارد. خوشه صورتی: متمرکز بر تحقیقات در این حوزه، مانند «تقویت ظرفیت تحقیق» و «تأمین مالی تحقیق» است. خوشه آبی کمرنگ: موضوعات مرتبط با «نوآوری شرکتی» و «عملکرد اجتماعی شرکت‌ها» را مورد توجه قرار می‌دهد، نشان دهنده تلاش‌های شرکت‌ها برای ادغام مسئولیت‌های اجتماعی در فعالیت‌های خودشان است. خوشه می‌شوند: تمرکز بر «ظرفیت‌سازی»، «ارزیابی سختگیرانه»، و «کمک فنی ارزیابی» است که مانند خوشه قرمز ولی از ابعاد دیگری ارزیابی

1. MCA

ایجاد شده. این خوشه بر اهمیت ظرفیت‌سازی و توسعه پایدار در زیرساخت‌های تأمین مالی نوآوری اجتماعی تأکید دارد.

خوشه دوم: ساختارها و نهادها (Foundations, Intermediaries, Ecosystem)

Foundations (بنیادها): نقش بنیادها و مؤسسات مالی در پشتیبانی از نوآوری اجتماعی. Intermediaries (واسطه‌ها): نهادهایی که ارتباط بین منابع مالی و پروژه‌های نوآوری اجتماعی را تسهیل می‌کنند. Ecosystem (اکوسیستم): اهمیت یک اکوسیستم مالی قوی برای پشتیبانی از نوآوری اجتماعی. این خوشه نشان می‌دهد که نقش واسطه‌ها و اکوسیستم مالی به‌عنوان بستری برای نوآوری اجتماعی بسیار کلیدی است.

خوشه سوم: مقیاس‌پذیری و مناطق جغرافیایی (East Asia, Europe, United States, Getting to Scale)

East Asia (آسیای شرقی): تجارب و الگوهای موفق تأمین مالی در این منطقه. Europe (اروپا): ساختارهای مالی مبتنی بر سیاست‌های اجتماعی اروپا. United States (ایالات متحده): مدل‌های موفق سرمایه‌گذاری اجتماعی در آمریکا. Getting to Scale (دستیابی به مقیاس): گسترش و تعمیم راه‌حل‌های نوآوری اجتماعی به مقیاس‌های بزرگ‌تر. این خوشه نشان می‌دهد که مطالعه تطبیقی در مناطق مختلف و تعمیم تجارب موفق به سطوح کلان، یکی از استراتژی‌های مهم در تأمین مالی نوآوری اجتماعی است.

منطقه همگرایی (Interaction Zone)

مفاهیمی مثل Bottom-up vs. Top-down (رویکرد پایین به بالا در برابر بالا به پایین) در نزدیکی محور

بود تا بتوانیم بفهمیم چه مضامین اصلی در ادبیات تأمین مالی نوآوری اجتماعی هم‌رخداد یا هم‌بافت هستند. برای مثال، هم‌جواری مفاهیمی مانند evidence-based funding، evaluation، capacity building، و evidence-based funding در فضای تحلیلی، نشان‌دهنده همگرایی آن‌ها در مقالات منتخب است. علاوه بر مفاهیم مربوط به هم‌جواری، واژگان دور از هم نیز تفاوت‌ها یا تخصص‌های موضوعی را نشان می‌دهند (Chan, Chui, Chan, & Yip, 2019).

این نقشه (شکل ۷)، تحلیل مقالات در حوزه تأمین مالی نوآوری اجتماعی را با استفاده از روش MCA (تحلیل تطابق چندگانه) ارائه می‌دهد. مفاهیم اصلی در این نقشه در دو بعد کلان و اجرایی ترسیم شده‌اند. محور افقی (بعد عملیاتی)، به فرآیندها و راهبردهای اجرایی مرتبط با تأمین مالی نوآوری اجتماعی می‌پردازد. محور عمودی (بعد سیستمی)، به سیاست‌ها، ظرفیت‌سازی و زیرساخت‌های کلان و سیستماتیک اشاره دارد. ناحیه سایه‌دار قرمز، نشان‌دهنده تمرکز مفاهیم کلیدی و همبستگی بین این واژگان است.

خوشه‌های کلیدی در نقشه مفهومی

خوشه اول: ظرفیت‌سازی و توسعه پایدار (Capacity Building, Sustainable Development, Capacity Measurement)

Capacity Building (ظرفیت‌سازی): به فرآیند ارتقای قابلیت‌ها و مهارت‌ها برای مدیریت نوآوری اجتماعی اشاره دارد. Sustainable Development (توسعه پایدار): تأکید بر تأمین مالی‌ای که منجر به پایداری اجتماعی و زیست‌محیطی می‌شود. Capacity Measurement (اندازه‌گیری ظرفیت): ابزارهایی برای سنجش کارایی و تأثیر ظرفیت‌های

نوآوری اجتماعی در هنگ‌کنگ یکی از نمونه‌های موفق این همکاری‌ها است که توانسته است از منابع مختلف برای تأمین مالی پروژه‌ها استفاده کند (Bornmann & Mutz, 2015).

در کنار این، شرکت‌های خصوصی و سرمایه‌گذاران نیز با استفاده از سرمایه‌گذاری‌های خصوصی و مشارکت‌های عمومی-خصوصی در این فرآیند نقش دارند. این شراکت‌ها معمولاً به‌عنوان راهی برای تأمین منابع مالی در بلندمدت و همچنین تضمین پایداری پروژه‌های نوآوری اجتماعی در نظر گرفته می‌شوند (Martins, Braga, Braga, & 2020). Ferreira). سازمان‌های غیردولتی و بین‌المللی نیز در این حوزه به‌ویژه در زمینه‌های بهداشت، آموزش و توسعه اجتماعی، از نوآوری‌ها حمایت می‌کنند و برای تسهیل فرآیند تأمین مالی و ارزیابی، نقش اساسی دارند (Bornmann, Haunschild, 2021). اما تأمین مالی نوآوری اجتماعی فقط به تأمین منابع محدود نمی‌شود؛ بلکه نیازمند استفاده از مدل‌های مختلف تأمین مالی است. در این میان، مدل‌هایی مانند پرداخت برای موفقیت^۲، که تأمین منابع مالی بر اساس نتایج و اهداف مشخص انجام می‌شود، از جمله مدل‌های مؤثر برای تأمین مالی پروژه‌های نوآوری اجتماعی هستند. این مدل‌ها باعث می‌شوند که منابع مالی بر اساس اثربخشی برنامه‌ها و دستاوردهای اجتماعی تخصیص یابد، و به این ترتیب انگیزه‌ای برای بهبود مستمر در پروژه‌ها ایجاد می‌کنند (Zandniapour & Hyde, 2020). علاوه بر این، گزینت‌ها و حمایت‌های دولتی به‌ویژه برای پروژه‌های نوآوری اجتماعی که نیازمند حمایت‌های مالی اولیه هستند، نقش بسیار مهمی ایفا می‌کنند. این گزینت‌ها معمولاً به‌عنوان کمک‌هزینه‌هایی

قرار دارند. این موقعیت نشان می‌دهد که تعامل و تعادل بین سیاست‌گذاری کلان (بالا به پایین) و نوآوری محلی (پایین به بالا) اهمیت زیادی دارد. تعامل مؤثر بین استراتژی‌های بالا به پایین و پایین به بالا می‌تواند منجر به راه‌حل‌های مؤثرتر و پایدارتری شود.

تأمین مالی نوآوری اجتماعی نیازمند سه عنصر کلیدی است: ظرفیت‌سازی و توسعه پایدار، اکوسیستم و نهادهای واسط، و مقیاس‌پذیری و یادگیری بین‌منطقه‌ای. تعادل بین سیاست‌های کلان و اجرای محلی، کلید موفقیت در دستیابی به اهداف تأمین مالی نوآوری اجتماعی است.

بخش کیفی

تأمین مالی نوآوری اجتماعی یک فرآیند پیچیده و چندبعدی است که نیازمند همکاری میان نهادهای مختلف، منابع مالی متنوع، و فرآیندهای ارزیابی دقیق برای اندازه‌گیری اثرات و مقیاس‌پذیری پروژه‌ها است. این فرآیند نه تنها نیازمند شناسایی منابع مالی و ذینفعان مختلف است، بلکه باید چالش‌های موجود را نیز در نظر بگیرد و به دقت بررسی کند که چگونه می‌توان از منابع محدود به بهترین نحو استفاده کرد تا نوآوری‌ها پایداری پیدا کنند. همانطور در جدول ۲ نشان داده شده است، یکی از ارکان اصلی تأمین مالی نوآوری اجتماعی، نهادهای کلیدی و ذینفعان هستند که هر کدام نقشی متفاوت در تأمین مالی ایفا می‌کنند. دولت‌ها و نهادهای عمومی به عنوان منابع اصلی تأمین مالی شناخته می‌شوند. این نهادها از صندوق‌های نوآوری اجتماعی و برنامه‌های حمایتی مختلف برای حمایت از پروژه‌های نوآوری اجتماعی استفاده می‌کنند. این منابع مالی غالباً از طریق صندوق‌های دولتی یا همکاری با سازمان‌های بین‌المللی تأمین می‌شود. به‌طور مثال، صندوق

2. Pay-for-Success

جدول ۲. خلاصه‌ای از پژوهش‌های صورت گرفته در تأمین مالی نوآوری اجتماعی با دسته‌بندی مقوله‌ها و مضامین این حوزه

مقوله	مضمون	مفهوم	تم‌ها (کدهای باز)	منبع
نهادهای کلیدی و ذینفعان	دولت‌ها و نهادهای عمومی	دولت‌ها به عنوان منابع اصلی تأمین مالی از صندوق‌ها و برنامه‌های حمایتی برای حمایت از نوآوری‌های اجتماعی استفاده می‌کنند. این منابع می‌توانند از طریق برنامه‌های دولتی یا همکاری با سازمان‌های بین‌المللی تأمین شوند.	(۱) تخصیص منابع مالی دولتی برای تقویت زیرساخت‌های حمایت از کارآفرینی اجتماعی (۲) استفاده از ابزارهای مالی عمومی برای تشویق سرمایه‌گذاری در نوآوری‌های اجتماعی (۳) طراحی سیاست‌های دولتی برای تأمین مالی پایدار نوآوری‌های اجتماعی	Chan, Chui, Chan, & Yip Akuffo & 2019 (2020, & Soop
	شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران خصوصی	بخش خصوصی در تأمین مالی نوآوری‌های اجتماعی با استفاده از سرمایه‌گذاری‌های خصوصی و مشارکت‌های عمومی-خصوصی نقش دارد. این مشارکت‌ها می‌توانند در قالب شرکت‌های مشترک برای تأمین منابع مالی و تسهیل پروژه‌ها باشند.	(۴) ورود بخش خصوصی از طریق سرمایه‌گذاری مشترک با دولت در تأمین مالی پروژه‌های نوآوری اجتماعی (۵) نقش سرمایه‌گذاران خصوصی در تسریع مقیاس‌پذیری نوآوری‌های اجتماعی از طریق سرمایه‌گذاری تأثیرگذار	Martins, Braga, Braga, & Ferreira Shier & 2020 (2014, Handy
	سازمان‌های غیردولتی و بین‌المللی	بسیاری از سازمان‌های غیردولتی و بین‌المللی به‌ویژه در زمینه‌های بهداشت، آموزش و توسعه اجتماعی، از نوآوری‌های اجتماعی حمایت می‌کنند.	(۶) مشارکت مستقیم سازمان‌های بین‌المللی در هم‌تأمینی مالی پروژه‌های نوآوری اجتماعی با رویکرد توسعه (۷) ایفای نقش تسهیل‌گرانه سازمان‌های غیردولتی در جذب منابع مالی برای نوآوری اجتماعی	Akuffo & Soop, Shier & Handy (2014
مدل‌های تأمین مالی	تأمین مالی مبتنی بر نتایج (Pay-for-Success)	این مدل‌ها به نوآوری‌های اجتماعی اجازه می‌دهند تا پرداخت‌ها و منابع مالی خود را بر اساس نتایج مشخصی که به دست می‌آید، دریافت کنند.	(۸) طراحی سازوکارهای پرداخت مشروط به تحقق نتایج اجتماعی قابل ارزیابی (۹) پیوند تخصیص منابع مالی به اثربخشی اجتماعی از طریق شاخص‌های عملکرد	Zandniapour 2020, & Hyde Zandniapour & Deterding (2018

مقوله	مضمون	مفهوم	تم ها (کدهای باز)	منبع
	گرت‌ها و حمایت‌های دولتی	یکی از رایج‌ترین مدل‌های تأمین مالی، تخصیص منابع از طریق گرت‌ها است که توسط دولت‌ها یا سازمان‌های بین‌المللی به پروژه‌های نوآوری اجتماعی اختصاص می‌یابد.	۱۰) اعطای گرت‌های هدفمند مبتنی بر شواهد به پروژه‌های نوآوری اجتماعی ۱۱) حمایت‌های دولتی رقابتی برای افزایش توان نهادهای اجتماعی نوآور	Radin & Lam, 2015, Zandniapour, Griffith, Zhang, Sun, & Pershing (2017)
	سرمایه‌گذاری خصوصی و مشارکت‌های عمومی-خصوصی	مشارکت‌های بین‌المللی و همکاری‌های مالی بین نهادهای دولتی و خصوصی به تأمین مالی نوآوری‌های اجتماعی کمک می‌کند.	۱۲) ایجاد مشارکت مالی راهبردی میان دولت، بخش خصوصی و نهادهای مردمی برای تأمین مالی پروژه‌های نوآور ۱۳) سرمایه‌گذاری مشترک در نوآوری اجتماعی به منظور تقسیم ریسک و افزایش پایداری مالی	Shier & Handy, 2014, Radin & Lam (2015)
فرآیندهای ارزیابی و مستندسازی	ارزیابی تأثیر و مقیاس‌پذیری	ارزیابی‌های دقیق از تأثیرات نوآوری‌ها و بررسی امکان گسترش این نوآوری‌ها به سایر مناطق از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این فرآیند می‌تواند به سازمان‌ها کمک کند تا نتایج را مستند کرده و اثربخشی برنامه‌های خود را ارزیابی کنند.	۱۴) طراحی سیستم‌های ارزیابی دقیق برای اثربخشی و تعمیم‌پذیری نوآوری‌های اجتماعی ۱۵) استفاده از ارزیابی اثربخشی اجتماعی به عنوان ابزار تصمیم‌سازی در تأمین مالی	Zandniapour, Hyde & Zandniapour & Deterding (2018)
	تقویت ظرفیت‌های ارزیابی	بسیاری از سازمان‌های حمایت‌کننده از نوآوری اجتماعی به تقویت ظرفیت‌های ارزیابی سازمان‌ها توجه دارند تا بتوانند ارزیابی‌های بهتری از تأثیرات پروژه‌ها انجام دهند.	۱۶) توانمندسازی سازمان‌های نوآور برای اجرای ارزیابی‌های مبتنی بر شواهد ۱۷) آموزش و مشاوره تخصصی به نهادهای اجتماعی برای ارزیابی دقیق تأثیر مالی و اجتماعی	Akuffo & Soop, 2020, Zandniapour, Griffith, Zhang, Sun, & Pershing (2017)
مالش‌ها و محدودیت‌ها	محدودیت‌های مالی و منابع دولتی	محدودیت‌هایی در منابع دولتی وجود دارد که غالباً به شکل بودجه‌های کوتاه‌مدت و فرآیندهای بروکراتیک پیچیده دیده می‌شود. این محدودیت‌ها ممکن است مانع از توسعه و پایداری پروژه‌ها شوند.	۱۸) ناکارآمدی مدل‌های سنتی تخصیص بودجه در پشتیبانی از نوآوری‌های اجتماعی ۱۹) چالش‌های تأمین پایدار مالی در مواجهه با فرآیندهای بروکراتیک و ناپایداری منابع	Shier & Handy, 2014, Martins, Braga, Braga, & Ferreira (2020)

مقوله	مضمون	مفهوم	تم‌ها (کدهای باز)	منبع
	چالش‌های طراحی و اجرای ارزیابی‌ها	طراحی ارزیابی‌ها و منابع لازم برای آن، یکی از چالش‌های اصلی در تأمین مالی نوآوری اجتماعی است. پیچیدگی‌های طراحی ارزیابی‌ها و نیاز به راهنمایی‌های مناسب برای این فرآیند ضروری است.	۲۰) عدم دسترسی به چارچوب‌های یکپارچه برای ارزیابی تأثیر اجتماعی در فرآیند تأمین مالی ۲۱) دشواری پیاده‌سازی ابزارهای دقیق و کم‌هزینه برای سنجش اثربخشی پروژه‌های اجتماعی	Zandniapour) 2020, & Hyde Zandniapour & Deterding (2018)
	چالش‌های شراکت‌های بین‌سازمانی	هرچند شراکت‌ها و همکاری‌های میان‌سازمانی می‌توانند به تقویت منابع مالی کمک کنند، اما چالش‌هایی مانند تفاوت در اولویت‌ها و اهداف میان نهادها وجود دارد که باید مدیریت شوند.	۲۲) تعارض منافع، اهداف و انتظارات میان نهادهای شراکت‌کننده در فرآیند تأمین مالی ۲۳) عدم وجود سازوکارهای هماهنگی و حکمرانی بین‌بخشی در پروژه‌های تأمین مالی مشترک	Shier & Handy, 2014, Radin & Lam (2015)
پشتیبانی از نوآوری‌های محلی و مقیاس‌پذیری	یکی از ویژگی‌های کلیدی در تأمین مالی نوآوری اجتماعی، حمایت از نوآوری‌های محلی و افزایش مقیاس‌پذیری آن‌ها است. برنامه‌های حمایتی باید بتوانند نوآوری‌ها را از مقیاس‌های کوچک به مقیاس‌های بزرگتر گسترش دهند.	۲۴) حمایت از توسعه تدریجی نوآوری‌های محلی با هدف تعمیم در سطوح ملی و منطقه‌ای ۲۵) تمرکز بر قابلیت تکرار و تعمیم‌پذیری مدل‌های محلی نوآوری اجتماعی با حمایت مالی هدفمند		Radin & Lam (2015), Mourao (2024)

مستندسازی تأثیرات پروژه‌ها اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند. ارزیابی‌های دقیق از تأثیرات نوآوری‌ها و بررسی امکان گسترش این نوآوری‌ها به دیگر مناطق و جوامع، می‌تواند به تصمیم‌گیرندگان کمک کند تا منابع را به درستی تخصیص دهند و از منابع محدود به نحو احسن استفاده کنند (Zandniapour, 2018). همچنین، چالش‌ها و محدودیت‌ها در تأمین مالی نوآوری اجتماعی باید به‌دقت شناسایی و مدیریت شوند. محدودیت‌های مالی و بروکراسی‌های موجود در تأمین منابع دولتی می‌تواند مانعی برای توسعه و مقیاس‌پذیری پروژه‌ها شوند، به همین دلیل نیاز به شراکت‌های میان‌سازمانی و حمایت‌های مالی

در نظر گرفته می‌شوند که پروژه‌های نوآورانه را در مراحل اولیه رشد خود یاری می‌کنند (2017, Zandniapour, Griffith, Zhang, Sun, & Pershing). از طرف دیگر، سرمایه‌گذاری‌های خصوصی و مشارکت‌های عمومی-خصوصی در پروژه‌های نوآوری اجتماعی می‌تواند علاوه بر تأمین مالی، به گسترش پروژه‌ها در مقیاس‌های بزرگتر نیز کمک کند. این شراکت‌ها موجب افزایش توان مالی و منابع موجود برای اجرای موفق‌تر پروژه‌ها و تسهیل مقیاس‌پذیری آن‌ها می‌شوند (Radin, 2015). با تأمین مالی و مدل‌های مختلف برای حمایت از نوآوری اجتماعی، فرآیندهای ارزیابی و

محوری در توانمندسازی افراد و سازمان‌ها دارند، که این امر برای دستیابی به اهداف نوآورانه ضروری است. از سوی دیگر، فراترکیب به تحلیل نقش استراتژی‌های ظرفیت‌سازی در تقویت نهادها و افراد پرداخته و نشان می‌دهد که چگونه این ظرفیت‌ها می‌توانند به تحقق اهداف بلندمدت کمک کنند. هر دو رویکرد بر این باورند که سرمایه‌گذاری در ظرفیت‌ها می‌تواند به تقویت کل سیستم و دستیابی به نتایج مطلوب کمک کند. در بخش علم سنجی، تأکید بر سرمایه‌گذاری‌هایی است که نتایج واقعی و قابل اندازه‌گیری دارند. این رویکرد نشان‌دهنده تغییر پارادایم در تأمین مالی است، که دیگر صرفاً بر بازده مالی تمرکز ندارد، بلکه اثرات اجتماعی و زیست‌محیطی را نیز در نظر می‌گیرد. فراترکیب نیز به اهمیت گزینش‌های مبتنی بر شواهد اشاره می‌کند که منابع مالی بر اساس دستیابی به نتایج مشخص تخصیص داده می‌شوند. این استراتژی تضمین می‌کند که پروژه‌های تأمین مالی شده تأثیرات ملموسی داشته باشند و به اهداف تعیین‌شده دست یابند. تطابق و تایید میان این دو بخش، بر اهمیت سنجش دقیق و استفاده از داده‌های معتبر برای تصمیم‌گیری‌های مالی تأکید دارد، و این امر به افزایش کارآمدی و شفافیت در تأمین مالی نوآوری‌های اجتماعی کمک می‌کند. در بخش علم سنجی، بانک‌های تعاونی به عنوان نهادهایی شناخته شده‌اند که به دلیل ساختار تعاونی و جامعه‌محور خود، به تأمین مالی پروژه‌های اجتماعی و توسعه‌ای می‌پردازند. این نهادها می‌توانند به ظرفیت‌سازی سازمانی برای تأمین مالی نوآوری اجتماعی کمک کنند. در همین حوزه، فراترکیب به نهادهای تخصصی اشاره دارد که تخصص ویژه‌ای در حمایت از نوآوری‌های اجتماعی دارند. این نهادها می‌توانند شامل موسسات تحقیقاتی، بنیادهای

از نهادهای مختلف حس می‌شود. این همکاری‌ها می‌توانند مشکلات موجود در تأمین منابع را کاهش داده و به پایداری مالی پروژه‌ها کمک کنند (2021, Bornmann, Haunschild, & Mutz). چالش‌های طراحی ارزیابی‌ها و پیچیدگی‌های موجود در فرآیند تأمین مالی، نیازمند توجه به جنبه‌های مختلف فرآیندها و منابع مالی است. از یک‌سو، برنامه‌ریزی صحیح برای ارزیابی و استفاده از شواهد دقیق می‌تواند به بهبود فرآیندهای تأمین مالی کمک کند، و از سوی دیگر، مدیریت مشارکت‌ها و شراکت‌ها می‌تواند به گسترش و تقویت نوآوری‌ها در سطح وسیع‌تر کمک نماید. در این راستا، استفاده از شواهد و داده‌های ارزیابی در فرآیندهای تصمیم‌گیری می‌تواند موجب انتخاب مؤثرترین پروژه‌ها و تخصیص منابع به‌صورت بهینه شود (2020, Martins, Braga, Braga, & Ferreira). به طور کلی، تأمین مالی نوآوری اجتماعی نه تنها نیازمند تأمین منابع مالی از نهادهای مختلف است، بلکه به مدیریت دقیق فرآیندهای ارزیابی، شراکت‌های بین‌سازمانی، و غلبه بر چالش‌های مالی و اجرایی نیاز دارد (2020, Akuffo & Soop, Radin & Lam & Mourao, 2015, 2024). این چارچوب جامع تأمین مالی نوآوری اجتماعی می‌تواند به عنوان یک راهنمای مؤثر برای توسعه و گسترش نوآوری‌های اجتماعی در جوامع مختلف استفاده شود.

بحث پیرامون یافته‌ها

این مقاله بر اهمیت ظرفیت‌سازی و نقش نهادهای کلیدی تأکید دارد. در بخش علم سنجی، تمرکز بر نقش این نهادها در ایجاد ظرفیت‌های لازم برای پیاده‌سازی و مدیریت تأمین مالی نوآوری اجتماعی مورد توجه قرار گرفته است. این نهادها نقش

اساس یافته‌ها و تجارب مختلف تأکید دارد و نقش استراتژیک یادگیری و تکرار پروژه‌های موفق در مقیاس‌های بزرگ‌تر را مورد بحث قرار می‌دهد. بنابراین، هر دو رویکرد، علم‌سنجی و فراترکیب، به اهمیت توانایی پروژه‌ها برای گسترش و تأثیرگذاری در سطح وسیع‌تر تأکید دارند.

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

این مقاله به تحلیل اهمیت تأمین مالی نوآوری‌های اجتماعی در حل مسائل اجتماعی و اقتصادی می‌پردازد و بر احصای موضوعات مهم این حوزه از منظر ادبیات متمرکز شده است. با استفاده از رویکردهای فراترکیب و علم‌سنجی، داده‌هایی از ۳۴ مقاله معتبر را تحلیل کرده و چهار دسته مقوله اصلی در مورد تأمین مالی نوآوری اجتماعی شناسایی کرده است: نقش بازیگران کلیدی مانند دولت‌ها و شرکت‌های خصوصی، مکانیزم‌های تأمین مالی مانند سرمایه‌گذاری‌های مبتنی بر نتیجه و گزینش‌های دولتی، چالش‌های ارزیابی و قابلیت‌های اجرایی، و استراتژی‌های توسعه‌ی نوآوری‌های محلی و مقیاس‌پذیری. تأمین مالی نوآوری اجتماعی نیازمند یک چارچوب متقارن از حمایت‌های مالی و اجتماعی است و باید به گونه‌ای طراحی شود که اثربخشی و پایداری نوآوری‌ها را تضمین کند، که مستلزم درک جامع از منابع و مکانیزم‌های حمایتی موجود و آن‌هایی است که باید توسعه یابند. این تحقیق دارای محدودیت‌هایی نظیر عدم استفاده از داده‌های میدانی و اتکای صرف بر مطالعات کتابخانه‌ای است که ممکن است نمایانگر تمام جوانب نرم تأمین مالی نوآوری اجتماعی نباشد. استفاده هم‌زمان و مقایسه نتایج روش‌های فراترکیب و علم‌سنجی، نوآوری این تحقیق به شمار می‌رود که امکان تحلیل دقیق‌تر و کشف الگوها و روابط

تخصصی و سایر سازمان‌ها باشند که منابع و دانش لازم را برای پشتیبانی از پروژه‌های خاص فراهم می‌کنند. این دو دیدگاه مکمل یکدیگر هستند و نشان‌دهنده ضرورت وجود نهادهای تخصصی توسعه‌ای و تسهیلگر هستند. در بخش علم‌سنجی، کمک فنی ارزیابی به عنوان یک ابزار کلیدی برای اطمینان از دستیابی به اهداف تعیین شده و ارزیابی صحیح نتایج پروژه‌ها مورد توجه قرار گرفته است. این رویکرد بر اهمیت ارزیابی دقیق و استفاده از داده‌ها برای تصمیم‌گیری‌های بهتر تأکید دارد. از سوی دیگر، فراترکیب نهادهای ارزیابی را به عنوان سازمان‌هایی توصیف می‌کند که مسئولیت ارزیابی و بررسی عملکرد و تأثیر پروژه‌های نوآوری اجتماعی را بر عهده دارند. این نهادها تحلیل دقیق نتایج را انجام می‌دهند و میزان موفقیت استراتژی‌های مورد استفاده را تعیین می‌کنند. هر دو رویکرد به پیشبرد شفافیت و کارایی در پروژه‌های تأمین مالی کمک می‌کنند تا اطمینان دهند که منابع به طور مؤثر به کار گرفته شوند. «دستیابی به مقیاس» به تلاش‌ها برای گسترش و تعمیم راه‌حل‌های نوآوری اجتماعی به مقیاس‌های بزرگ‌تر اشاره دارد. این مفهوم بر اهمیت گسترش اثربخشی و دامنه پروژه‌ها تأکید دارد تا تأثیرات گسترده‌تری در جامعه ایجاد شود. علاوه بر این، مطالعه تطبیقی در مناطق مختلف (آسیای شرقی، اروپا و آمریکا) به عنوان استراتژی کلیدی برای پیاده‌سازی این هدف مورد توجه قرار گرفته است، که نشان‌دهنده پتانسیل تعمیم تجارب موفق به سطوح کلان است. در همین راستا، فراترکیب با تمرکز بر «مقیاس‌پذیری و یادگیری بین‌منطقه‌ای» به بررسی چگونگی استفاده از دانش و تجربیات حاصل از مناطق مختلف برای ارتقاء و بهبود پروژه‌ها در مناطق دیگر می‌پردازد. این رویکرد به توانایی انطباق و توسعه پروژه‌ها بر

شواهد، نهادهای واسطه تخصصی و ظرفیت‌سازی سازمانی، موفق به تقویت نوآوری‌های اجتماعی شده‌اند. این الگوها می‌توانند در طراحی مدل‌های بومی‌سازی شده برای ایران مورد استفاده قرار گیرند. از سوی دیگر، همان‌طور که در مقدمه مقاله اشاره شد، ایران دارای پتانسیل بالایی در حوزه نوآوری اجتماعی است، اما با چالش‌های ساختاری مانند منابع مالی محدود، ضعف در ابزارهای ارزیابی، و عدم انسجام نهادی مواجه است. بنابراین، دلالت‌های سیاستی زیر برای ایران قابل استخراج است که می‌تواند در پژوهش‌های آتی با جمع‌آوری داده‌های زمینه‌ای بیشتر از ایران تدقیق شود:

- تأسیس نهادهای واسطه تخصصی مانند شتاب‌دهنده‌ها و صندوق‌های نوآوری اجتماعی با مأموریت‌های مشخص در حوزه تأمین مالی و ارزیابی.

- تدوین سیاست‌های ارزیابی مبتنی بر داده و شواهد برای تخصیص منابع عمومی، مشابه مدل Pay-for-Success که در کشورهای دیگر موفق عمل کرده است.

- تقویت ظرفیت سازمان‌های محلی در زمینه طراحی، اجرا و ارزیابی نوآوری‌های اجتماعی از طریق آموزش، مشاوره و دسترسی به گزینت‌های دولتی.

- ایجاد شبکه‌های همکاری میان دولت، بخش خصوصی و جامعه مدنی برای تأمین مالی نوآوری اجتماعی به صورت مشارکتی و پایدار.

همچنین، نتایج تحلیل تطابق چندگانه (MCA) نیز نشان داد که مفاهیم «ظرفیت‌سازی»، «اکوسیستم مالی» و «توسعه پایدار» نقش پیشران دارند که در ایران باید به آن‌ها به‌عنوان محور طراحی سیاست‌ها

پیچیده در مطالعات موجود را هم با تحلیل کمی و هم تحلیل کیفی فراهم آورده است. پژوهش حاضر توصیه می‌کند که سیاست‌گذاران باید به توسعه‌ی سازوکارهای تأمین مالی متنوع‌تر و فراگیرتری توجه نمایند که شامل بخش‌های دولتی، خصوصی و غیرانتفاعی باشد. همچنین، ایجاد و تقویت شبکه‌های همکاری بین این بخش‌ها می‌تواند به افزایش کارایی و تأثیرگذاری نوآوری‌های اجتماعی کمک کند. سیاست‌گذاران باید توجه ویژه‌ای به مکانیزم‌های ارزیابی و پایش نوآوری‌های اجتماعی داشته باشند تا از پایداری و تأثیر بلندمدت آن‌ها اطمینان حاصل شود. این امر می‌تواند به حل مؤثرتر مسائل اجتماعی و اقتصادی و اجتناب از هدررفت منابع کمک کند. نیاز به تحقیقات آتی برای ارزیابی تأثیرات بلند مدت و پایداری سرمایه‌گذاری‌ها در نوآوری‌های اجتماعی، به‌خصوص در مقیاس‌های بزرگ و در محیط‌های متفاوت جغرافیایی و فرهنگی، احساس می‌شود. تأمین مالی نوآوری‌های اجتماعی یک فرآیند پیچیده و چندوجهی است که نیازمند همکاری و هماهنگی بین بازیگران مختلف و جهت دهی مناسب به مکانیزم‌های مالی است. توسعه این نوع نوآوری‌ها می‌تواند به حل مسائل اجتماعی کمک کند، اما نیازمند سرمایه‌گذاری‌های دقیق، ارزیابی‌های مستمر، نهادسازی و سیاست‌های حمایتی مؤثر است.

با توجه به یافته‌های این پژوهش و بررسی روندهای جهانی تأمین مالی نوآوری اجتماعی، می‌توان دلالت‌های مهمی را برای سیاست‌گذاری در ایران استخراج کرد. نخست، تحلیل ساختاری مقالات نشان داد که کشورهایی نظیر آمریکا، اروپا و شرق آسیا با توسعه زیرساخت‌های مالی نوآورانه مانند صندوق‌های اجتماعی با ارزیابی‌های مبتنی بر

توجه ویژه‌ای شود. تجربه کشورهای موفق نشان می‌دهد که بدون نهادسازی و زیرساخت‌های ارزیابی، منابع مالی تخصیص‌یافته به نوآوری اجتماعی اثربخشی لازم را نخواهد داشت؛ بنابراین، در ایران نیز لازم است این دو بعد به‌طور توأمان تقویت شوند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

تمامی اصول اخلاقی در این مقاله رعایت شده است.

حامی مالی

این پژوهش حامی مالی ندارد.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان به یک اندازه در نگارش مقاله مشارکت داشته‌اند.

تعارض منافع

این مقاله تعارض منافع ندارد.

References

- Akuffo, H., & Soop, T. (2020). Funding social innovation for health with research funds for development. *Infectious Diseases of Poverty*, 9(1), 120. <https://doi.org/10.1186/s40249-020-00744-w>
- Andrikopoulos, A. (2020). Delineating social finance. *International Review of Financial Analysis*, 70, 101519.
- Ayob, N., Teasdale, S., & Fagan, K. (2016). How social innovation 'came to be': Tracing the evolution of a contested concept. *Journal of Social Policy*, 45(4), 635–653.
- Bornmann, L., & Mutz, R. (2015). Growth rates of modern science: A bibliometric analysis based on the number of publications and cited references. *Journal of the association for information science and technology*, 66(11), 2215-2222.
- Bornmann, L., Haunschild, R., & Mutz, R. (2021). Growth rates of modern science: a latent piecewise growth curve approach to model publication numbers from established and new literature databases. *Humanities and Social Sciences Communications*, 8(1), 1-15.
- Câmara, S., Buarque, B., Pinto, G., Ribeiro, T., & Soares, J. (2022). Innovation policy and public funding to stimulate innovation in knowledge intensive companies: the influence of human and social capital. *Journal of Science and Technology Policy Management*. <https://doi.org/10.1108/jstpm-09-2021-0135>.
- Chan, C. H., Chui, C. H.-K., Chan, K. S. T., & Yip, P. (2019). The role of the social innovation and entrepreneurship development fund in fostering social entrepreneurship in Hong Kong: A study on public policy innovation. *Social Policy and Administration*, 1–17. <https://doi.org/10.1111/spol.12524>
- Chang, H. C., & Wang, C. Y. (2015). Unveiling the co-word structures among mobile computing, mobile commerce and mobile application research: A science mapping analysis. *International Journal of Electronic Commerce Studies*, 6(2), 243-258.
- Chun-lei, Y., & Lu, F. (2012). The research of theme identification in scientific documents. 2012 IEEE International Conference on Computer Science and Automation Engineering (CSAE), 3, 715-718.
- Cobo, M., López-Herrera, A. G., Herrera-Viedma, E., & Herrera, F. (2011). An approach for detecting, quantifying, and visualizing the evolution of a research field: A practical application to the Fuzzy Sets Theory field. *Journal of Informetrics*, 5, 146-166.
- Dawson, P., & Daniel, L. (2010). Understanding social innovation: A provisional framework. *International Journal of Technology Management*, 51(1), 9–21.
- Dhawan, S. M., Gupta, B. M., & Gupta, R. (2016). Research in electronic publishing field: A scientometric assessment of publications output during 2005-14.
- Ezzati Arašteḥ-Pour, A., Ahmadi, P., Pishvaei, M., & Parsa-Nejad, —. (2023). Identification and analysis of arenas and themes shaping social innovation using the meta-synthesis approach. *Innovation Management*, 12(2), 149–194. (In Persian)
- Galego, D., Moulaert, F., Brans, M., & Santinha, G. (2021). Social innovation & governance: A scoping review. *Innovation: The European Journal of Social Science Research*, 35(3), 265–290.

- Geobey, S., Westley, F., & Weber, O. (2012). Enabling Social Innovation through Developmental Social Finance. *Journal of Social Entrepreneurship*, 3, 151 - 165. <https://doi.org/10.1080/19420676.2012.726006>.
- Husson, F., & Josse, J. (2014). Multiple correspondence analysis. Visualization and verbalization of data, 22.
- Khorasan Chi., Imanipour, Arašti., & Sajjadi, (2022). Designing a business model evaluation framework with a social innovation approach. *Innovation and Creativity in the Humanities*, 12(3), 143–178. (In Persian)
- Kołodziej-Hajdo, M. (2019). Review of sources of financing social innovations.
- Li, Q., Han, J., Ko, Y. O. J., Li, Q., & Lo, C. (2020). A Content Mining and Network Analysis Method for the Thematic Evolution of Educational Leadership. *Journal of Scientific Methods Studies*, 10, 86-98.
- Mabe, M., & Amin, M. (2001). Growth dynamics of scholarly and scientific journals. *Scientometrics*, 51(1), 147-162.
- Manzini, E. (2014). Making things happen: Social innovation and design. *Design Issues*, 30(1), 57–66
- Martins, T., Braga, A., Braga, V., & Ferreira, M. (2020). The social innovation Momentum: a qualitative analysis of governance and funding processes. *International Review on Public and Nonprofit Marketing*, 17, 97 - 120. <https://doi.org/10.1007/s12208-019-00238-y>.
- Mayor, B., Toxopeus, H., McQuaid, S., Croci, E., Lucchitta, B., Reddy, S. E., ... & Schanté, J. (2021). State of the art and latest advances in exploring business models for nature-based solutions. *Sustainability*
- Mokhtari, —. (2023). Social innovation: Insights from the analytical philosophy of technology. *Philosophy of Science*, 26(13), 83–104. (In Persian)
- Moore, M., Westley, F., & Brodhead, T. (2012). Social Finance Intermediaries and Social Innovation. *Journal of Social Entrepreneurship*, 3, 184 - 205. <https://doi.org/10.1080/19420676.2012.726020>.
- Mourao, P. R. (2024). Social innovation or social continuity? Discussing the socioeconomic determinants of funding for social projects in Portugal. *The Journal of Entrepreneurship*, 33(3), 621–650. <https://doi.org/10.1177/09713557241281597>
- Noblit, G. W. (1988). *Meta-ethnography: Synthesizing qualitative studies*. Stage Publication.
- Pol, E., & Ville, S. (2009). Social innovation: Buzzword or enduring term? *Journal of Socio-Economics*, 38(6), 878–885.
- Popov, E., Veretennikova, A., & Safronova, A. (2020). Mathematical support for financing social innovations. *Mathematics*.
- Pue, K., Vandergeest, C., & Breznitz, D. (2015). Toward a theory of social innovation. *Development of Innovation eJournal*.
- Radin, B. A., & Lam, W. F. (2015). Micro and macro approaches to social innovation: Mapping the approaches of significant funders and advocates – Comparative experience in East Asia, Europe, and the United States. *Asia Pacific Journal of Public Administration*, 37(3), 161-181. <https://doi.org/10.1080/23276665.2015.1075528>
- Rip, A., & Courtial, J. (1984). Co-word maps of biotechnology: An example of cognitive scientometrics. *Scientometrics*, 6(6), 381-400.

- Shier, M. L., & Handy, F. (2014). Social change efforts of direct service nonprofits: The role of funding and collaborations in shaping social innovations. *Human Service Organizations Management, Leadership & Governance*, 38(5), 530-546. <https://doi.org/10.1080/23303131.2014.973623>
- Sitarz, R., & Kraslawski, A. (2012). Application of semantic and lexical analysis to technology forecasting by trend analysis - thematic clusters in separation processes. *Computer-Aided Chemical Engineering*, 30, 437-441
- Tracey, P., & Stott, N. (2017). Social innovation: A window on alternative ways of organizing and innovating. *Innovation*, 19(1), 51-60
- Vanderhoven, E., Steiner, A., Teasdale, S., & Caló, F. (2020). Can public venture capital support sustainability in the social economy? Evidence from a social innovation fund. *Journal of Business Venturing Insights*. <https://doi.org/10.1016/j.jbvi.2020.e00166>.
- Zandniapour, L., & Deterding, N. (2018). Lessons From the Social Innovation Fund Supporting Evaluation to Assess Program Effectiveness and Build a Body of Research Evidence. *American Journal of Evaluation*, 39, 27 - 41. <https://doi.org/10.1177/1098214017734305>.
- Zandniapour, L., & Hyde, M. (2020). Lessons From the Social Innovation Fund: A Tested Evaluation Technical Assistance Approach to Strengthening Evaluation Practice and Building a Body of Evidence. *Evaluation Review*, 46, 74 - 97. <https://doi.org/10.1177/0193841X20976241>.
- Zandniapour, L., Griffith, J. D., Zhang, X., Sun, J., & Pershing, J. (2017). Strengthening organizational practice: Evidence from the Social Innovation Fund National Assessment. *Journal of Nonprofit Education and Leadership*, 7(4), 327-337. <https://doi.org/10.18666/JNEL-2017-V7-14-8642>
- Zhang, X., Griffith, J., Pershing, J., Sun, J., Malakoff, L., Marsland, W., Peters, K., & Field, E. (2017). Strengthening Organizational Capacity and Practices for High-Performing Nonprofit Organizations: Evidence from the National Assessment of the Social Innovation Fund-A Public-Private Partnership. *Public Administration Quarterly*, 41, 424.
- Zhao, R., & Wu, S. (2014). Study on themes and authors' influence of open access in China. *Scientometrics*, 101, 1165-1177.